

MISTÄ KOOSTUU MAASEUTU?

Name of recording: 6. Elynvoimaa jakso 6. Maaseudun kehittäminen (Ilpo Lehtinen ja Vesa Kallio)osa 2. .wav

Length of recording: 00:33:47

[recording starts]

Juonto [00:00:02]: Tämä on Etelä-Savon ELY-keskuksen tuottama podcast sarja. Avaamme jaksoissa ELY-keskuksen eri palveluja ja niiden vaikuttavuutta asiantuntijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on Elynvoimaa podcast.

Juonto [00:00:28]: Tässä jaksossa ELY-keskuksen Ilpo Lehtinen ja MTK:n Vesa Kallio jatkavat pohdintojaan koskien maaseudun kehittämistä.

Ilpo [00:00:38]: Minä olen Lehtisen Ilpo ja olen ELY-keskuksen Maaseutupalvelut yksikön päällikkönä ollut hiukan yli vuoden. Olen tehnyt sitä ennen kaikenlaista maaseudun kehittämiseen ja maaseudun kehittämisen rahoittamiseen liittyviä tehtäviä.

Vesa [00:00:56]: Olen Vesa Kallio, MTK Etelä-Savo, toiminnanjohtajan roolissa täällä. Olen ollut yli kaksikymmentä vuotta tässä työssä.

Ilpo [00:01:06]: Olen aina ihailut maaseutua sillä tavalla, jos ajattelen meidän kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa, liikuntatoimintaa. Niin kaikki tehdään käytännössä talkoilla. Meillä saattaa joissain pienissä maaseutukaupungeissa olla toimintaan, jonka voi katsoa, että yhteiskunta pyörittää siitä suuren osan. Vaikka Etelä-Savossa, meillä on valtava määrä tapahtumia, toimintaa. Kyllä se melkein on talkoilla, Savonlinnan oopperajuhlistakin taitaa valtionapu olla 15 prosenttia kustannuksista. Se on ehkä aika äärimmäinen esimerkki. Mutta jos ajattelee, että se on maailman vähiten julkista tukea saava oopperatapahtuma, todennäköisesti pitää jopa tämä väite paikkansa.

Vesa [00:01:59]: Sellainen, missä käy yleisöä.

Ilpo [00:02:00]: Missä käy ihmisiä. Mutta minusta se kuvaa hyvin aktiivisuutta täällä, eihän meillä olisi mitään jos ihmiset eivät tekisi itse.

Vesa [00:02:09]: Kyllä, tuossa on sellainen tilanne taas, että Etelä-Savonkin maaseutu on hyvin monitahoinen. Meillä on alueita, joilla on todella hiljaista. Ja siellä on esimerkiksi yksittäisiä tiloja, jotka ovat investoineet perus maatalouteen. Heillä on se ongelma, ehkä ongelma termiä siinä voi ihan oikeasti käyttää, että siellä ei oikein löydy kaveria. Jos tarvitset apua tai tukea jollain tapaa tai varahenkilöjärjestelmää tai muuta. Niin ne ovat todella kaukana. On joskus voitu karkeasti sanoa, että tästä menee lävistäjä tämän maakunnan läpi, se lähtee jostakin Pieksämäeltä ja menee Juva, Rantasalmi, tuonne Savonlinnaan, Punkaharjulle. Ja jos maatalouden investointeja, uskallan väittää, että ne ovat aika lähellä sitä lävistäjää. Mitä kauemmaksi siitä mennään, niin sitä pistemmäisempiä kohteita siellä on. Ja sellaiset kulmakunnat, siellä on hiukan yksinäistä. Toisaalta se, missä he ovat tiiviisti yhdessä, niin voi olla kilpailua pellostä ja tällaisista tekijöistä. Mutta se pitää aina muistaa meidänkin, että maaseutu on, siellä on monenlaista. Ja hiukan sinulla tuossa tuli sellainen maalaisromanttinen näkemys ehkä. Ei se ehkä aina ole niin kovin romanttista.

Ilpo [00:03:48]: Siinä tuli ehkä hiukan väärä kuva.

Vesa [00:03:51]: Ei sinun tarvitse selittää, me voidaan olla.

Ilpo [00:03:53]: Emme ole siitä todennäköisesti eri mieltä. Ajattelen sillä tavalla.

Vesa [00:03:57]: Ne on ne harmaan sävyt eri kirjo.

Ilpo [00:03:58]: Niin.

Vesa [00:03:59]: Ei ole väreissä mitään.

Ilpo [00:04:00]: Se ehkä enemmän, että ajattelen sitä maaseutua myös kirkonkylinä. Ja tiedän sen syrjäkylien ongelman, että jos nyt vaikka harjoitat siellä maataloutta tai jotain muuta. Niin alkaa olla niin, että joskus tarvitsee auttavan käsiparin, niin ne alkavat olla todella vähissä joillakin seutukunnilla. Yrittäminen menee vaikeaksi jos en vuoksi. Ja meillä on kuihtuvaa toimintaa. Mutta kuitenkin kaikki kulttuuritoimintamme, mikä on melkein, jos ajatellaan kirkonkyliä tai näitä pieniä kaupunkejakin. Niin kyllä se aina perustuu siihen, että urheiluseurat toimivat talkoilla. Teatteria tehdään talkoilla.

Vesa [00:04:51]: Vähän se fiilis on maataloudessakin, että tehdään talkoilla.

Ilpo [00:04:52]: Niin. Se on tietysti, se on pielessä. Mutta se yhteisöllisyyden määrä, vaikka sekin on hiukan loppuun kaluttu tai ylikäytetty sana. Tai minusta se on hiukan ylikäytetty sana. Yhteisöllisyyteen, siinä on niin valtavasti positiivista latausta monissa puheissa ja sitä käytetään minusta liian herkästi. Mutta sitä se elämä tarvitsee, siellä missä ei ole mitään palvelua tarjolla. Ja ihmiset saavat todella paljon aikaiseksi. Kyllä meillä sellainen tietynlainen puute luo positiivista toimintaa tietyllä tavalla. Ja kyllä minusta sitä, esimerkiksi täällä viranomaiset ja ELY pyrkivät tukemaan maaseutuohjelmalla ja tietysti leader ohjelmilla ennenkaikkea. Mutta ne ovat kuitenkin vain marginaalisia, kuitenkin talkootyö ja tekeminen on, se edes luo meille jonkinlaisen kulttuurin ja selkärangan.

Vesa [00:06:10]: Ihan juuri näin. Ja seuramuotoinen toimintahan on ollut hyvin vahvaa Suomessa. Mutta siinä eletään varmaan sellaisilla rajoilla, että tietty määrä ihmisiä, vaatii tietyn massan, että sitä pystyy ylläpitämään. Jos se jää kovin harvojen harteille niin se on aika raskasta. Ja toinen on tämä, mistä tuossa mainitsin, siitä Mikkelin elinvoimatyöstä kirjoitin lehtijuttua hetki sitten. Niin sitä taas kertaalleen toistin siinä, että pitäisi nähdä laajemmin koko kunta ja koko kaupunki, koko potentiaali. Hyöty molempiin suuntiin. Ammennetaan koko alueelta, mutta myös annetaan. Ei vain oteta ja laiteta toiseen paikkaan. Tietysti palveluiden järjestäminen on todella raskasta. Kyllähän moni ymmärtää senkin. Mutta kyllä kyläkoulut kohta loppuvat, niillä jälleen kerran kuntien ja kaupunkien talous pelastetaan. Ei voi määräänsä enempää tehdä. Mutta jos katsotaan nyt, kun mainitsit että uutta maaseutuohjelmaa aletaan valmistella. Se on nyt ollut, toivottavasti sille ei käy kuten ydinvoimalalle. Kuinka kauan tässä mennään ja se oikeasti alkaa se ohjelmakausi kahden vuoden päästä. Varmasti perusasiat toistuvat samoina, mutta kyllähän ilmasto-, ympäristö- ja vesiasiat ovat meille tärkeitä ja nivoutuvat toisiinsa. Toivon mukaan sinne löydetään monimuotoisia välineitä. Ja kun hyvin paljon on tehty kaikenlaista hanketta, pystyttäisiinkö sieltä, käykö niitä joku joskus läpi, mitä on jo tehty, ja jäävätkö ne jotenkin hyödyntämättä ne tulokset. Ympäri maata tehdään niitä. Ja on jo kiire tehdä seuraavaa, ohjelmakausi vaihtuu ja taas tehdään vähän erilaista. Onko se, pitäisikö ne kerätä jonkinlaiseen pankkiin ja yrittää käydä läpi ja hyödyntää paremmin. Onko teille pohdittu sitä?

Ilpo [00:08:45]: Arvasin että nostat jonkun todella vaikean asian tähän.

Vesa [00:08:50]: Siitä minulle hiukan maksetaan.

Ilpo [00:08:51]: Kyllä.

Vesa [00:08:52]: Paino sanalla hiukan.

Ilpo [00:08:54]: En tiedä, onko syytä.

Vesa [00:08:57]: Kyllä minulle kerran soitti kaveri ja sanoi, ei ollut kyllä jäsenistöä, että mistä ne sinullekaan palkkaa maksaa. Sanoin, että sinun pitää kysyä meidän johtokunnalta.

Ilpo [00:09:04]: Johtokunnan syytä. Kyllähän varmasti iso osa jää hyödyntämättäkin. Mutta tuossa eilen illalla pitkäaikaisen työkaverin ja tutun kanssa, ystävän kanssa, Kotron Jukan kanssa juteltiin ja mietittiin, minkälaisia yrityksiä täällä on pystyssä kun suunnilleen 90-luvun puolivälin jälkeen näissä töissä aloitettiin. Varmasti aika pitkä lista löytyisi yrityksiä, joissa olemme olleet jollain tavalla.

Vesa [00:09:36]: Jotka ovat lopettaneet.

Ilpo [00:09:37]: Niin, varmasti niitäkin löytyy. Mutta joissa olemme olleet jollain tavalla mukana. Ja mietittiin sitä, mikä hankkeilla on ollut vaikutusta. Ei sitä oikeastaan osannut kumpikaan sanoa. Mutta mietittiin esimerkiksi maaseudun matkailutoimialaa. Niin kyllä se varmasti on meillä, siinä on paljon ollut kehittämishankkeita ja se on aika vaikea ala ehkä. Mutta kyllä siinä varmasti näkyy hanketyön vaikutus. Pitkää ja hidasta. Ja jos ajattelee vaikka ihan perusmaataloudenkin rakenteen muutosta. Siellä on ollut paljon hankkeita, mutta onhan muutos ollut hillitön. Ja siellä olisi voinut olla kymmeniä eri katastrofeja tässä välillä. Mutta kuitenkin ne yritykset jatkavat, vaikka kannattavuus ei tällä hetkellä ole hyvä juuri kenelläkään.

Vesa [00:10:38]: Meidän historiaa jos katsoo, niin ei ole koskaan hyvä se kannattavuus.

Ilpo [00:10:43]: Kyllä, mutta en usko. Tämä on kuitenkin maatalous-toimialalla ollut viime vuosina suurin rakennemuutos. Vaikka se alkoi 70-luvulla voimakkaana, mutta kyllä se on ollut, ja silti on osaavia. Ja osaaminen on noussut, siellä on ihan huippu.

Vesa [00:11:04]: On ja se muutos tuottajasta yrittäjäksi on tapahtunut. Tämähän on tämä semantiikka välillä hauska kun, pitää joskus aina kysyä varsinkin, en tiedä mitähän termiä

tähän kohtaan uskaltaa keski-ikäinen mies käyttää. Mutta se henkilö, joka ei ole mies siellä tilalla, mitä titteliä hän haluaa, että hänestä käytetään. Toisia ei saa sanoa emännäksi, joko se on viljelijä tai maaseutuyrittäjä, maatalousyrittäjä. Mutta joka tapauksessa tuottajasta muuttuminen toisenlaiseen maailmaan, se on suuri muutos. Mikä on sinänsä hullunkurinenkin tilanne ja ristiriitainen. Puhutaan, että täytyy olla yrittäjämäinen, tottakai täytyy olla, täytyy olla asenne tekemiseen. Mutta jos olet siinä esimerkiksi lihantuotannossa tai maidontuotannossa, niin kyllä sinä aika tavalla silti edelleen olet tuottajan roolissa. Ei siinä kovin paljon liikkumavaraa ole. Lihapuolella mahdollisuudet vaihtaa, niin ei sitä ole. Ne ovat hyvin ketjuohjattuja. Naudassa vielä hiukan voi olla, mutta ei siinäkään määräänsä enempää. Se tuottajan rooli on samaan aikaan ajettu yrittäjän rooliin, mutta ei tuottajan roolista ole pystynyt kokonaan irrottautumaan. Kuitenkin on tullut tilalle näitä, jotka myyvät, on ihan uusi markkina löytynyt, uudenlainen tapa toimia ja yrittää. Ja sehän se onkin, taas kun puhutaan ihmisistä, niin että pystyisimme hyödyntämään ihan kaikki segmentit maatalousmarkkinassa. Kuka myy minnekin. Eiväthän kaikki voi myydä tuotteitaan suoraan kuluttajille. Se on utopistinen ajatus. Mutta siellä on mahdollisuuksia. Mutta täytyy muistaa se, että kun toiset eivät ymmärrä sitä että perusmarkkina siellä graanilla Prismassa ja Citymarketissa. Se luo pohjan ja myös hintatason. Ei se voi määräänsä enempää poiketa, kun meillä kuluttajakunta varsinkaan tällaisessa maakunnassa, niin se on suurimman osan vuotta samanlaista kuluttajaa joka käy Prismassa ja Citymarketissa. Joku suurempi kaupunki, siellä hiukan löytyy. Mutta ei meilläkään sellaisia metropoleja ole, vaikka Helsinki välillä kuvittelee sellainen olevansa. Niin kyllä se marginaalinen on. Liikkumavara sillä maatalousyrittäjällä on kuitenkin aika pieni. Sieltä löytyy segmenttejä, pilkahduksia, ja se on todella hyvä asia. Kyllä välillä herään yöllä omaan huutooni, valuu hikeä ja on sellainen. Jos nyt tässä mennään henkilökohtaisuuksiin, niin muistan urani alkuaikoina ei kauheasti tarttunut matkaan, sitä vain teki työtä. Mutta kyllä sitä jotenkin kantaa sitä taakkaa välillä mukanaan ja se ei tunnu kovin kivalta. Ja ei tiedä aina, mihinkä sitä ravistaisi pois. Toinen on se, että kun menen jonnekin. Niin ei sinne tule Vesa vaan sinne tulee MTK paikalle. Välillä on tunne, että on lakannut olemasta yksityishenkilönä. Joskushan se on ihan mukavaa, mutta se leima on niin tiukassa. Tämä meni nyt vähän henkilökohtaisuuksiin, mutta meidän täytyy muistaa, että hoidamme asioita, mutta olemme myös ihmisiä niiden asioiden takana. Ja asiakkaat meille, meillä jäsenet teillä asiakkaat, ovat myös ihmisiä siellä asioiden takana.

Ilpo [00:14:55]: Minun mielestäni Etelä-Savossa, jos ajattelee meidän viranomaisroolia. Niin tehdäänhän me ikäviäkin asioita, joskus joudumme tekemään. Ja se on sitä virkamiehen työn tyhmintä osaa. Ei tyhmintä vaan henkisesti vaikeinta. Mutta miten tärkeää olisi pystyä asettumaan aina välillä sen ihmisen asemaan joka asioi. Niin se on, ja jotenkin sanoin, että meidän tässä pienessä ELY-keskuksessa aika hyvin siinä asiassa onnistutaan. Ainakin nykyisin.

Vesa [00:15:37]: Olen ihan samaa mieltä. Tehän olette saaneet ihan näissä, mitä on mitattu, valvonta- ja muut asiat. Niin ne ovat hoituneet todella hyvin.

Ilpo [00:15:48]: Kyllä.

Vesa [00:15:50]: Ei siitä voi väittää.

Ilpo [00:15:50]: Ja jos ajattelee vaikka meidän välistä yhteistyötä, niin se on luottamuksellista.

Vesa [00:15:58]: Mutta ELYstä sen verran, meillä käytetään sellaista termiä, kun joku kysyy miksi teillä on tuollainen organisaatio. Mehän olemme harvoja ammattijärjestöjä, jolla on oma itsenäinen organisaatio, maakuntatasolla. Ja meillä on yhdistykset kuntatasolla ja keskusliitto valtakunnan tasolla. Ja meillä on Brysselissä toimisto ja Juvalta on Kopakosekan eli Euroopan tuottajajärjestön pääsihteeri. Hän on meidän toimistolla ollut etätöissä nyt Brysselistä pariinkin otteeseen. Meillä on vastinpareja, ELY on niistä ihan keskeinen, koska teillä hyvin laaja-alaisesti maaseutua koskettavia. On elinkeinopuoli, investointituet, maatalouden tuet, lupa-asioita. On vesihoitokysymyksiä, ympäristökysymyksiä, aivan valtavan paljon. Ja siinä on ollut se, että vuosien mittaan on oppinut tuntemaan henkilöitä. Jos minulle jäsen soittaa ja hänellä on joku murhe ja hän kysyy, mitä tälle voisi tehdä. Niin olen aika nopeasti tiennyt, että on henkilö. Ja olen voinut luottamuksellisesti soittaa ja kysyä. Minun mielestäni siinä ei ole. Joku sanoo, että se on lobbaamista tai väärin. Ei minusta, jos siinä kerrotaan rehdisti asia, onko tämä näin, mikä tähän on tulkinta. Enkä huuda enkä väännä, että olet väärässä, vaikka olisitkin väärässä. Asiat asioina ja ne selvitetään ja kyllä olen ottanut myös sen. Minusta on epäreilua sille jäsenelle antaa jotain muuta käsitystä asiasta kuin mitä se oikeasti on. Vaikka olisi kuinka ikävä sanoa, että se on näin, emme ikävä kyllä tälle voi mitään. Yritetään saada, että jokin pykälä tai muu olisi toisin myöhemmin. Tämä on epäreilua myöntää, mutta antaa kuvitelma, että nyt on tehty juuri sinua kohtaan henkilökohtaisesti suurta vääryyttä. Niin eihän se ole rehellistä eikä reilua.

Ilpo [00:18:05]: Kyllä se juuri näin on. Ja oikeastaan lähdettiin keskustelemaan maakunnasta, tämä on pieni maakunta ja siinä on huonoja puolia ja hyviä puolia. Mutta kyllä yksi hyvä puoli on se, että jos pystymme luomaan luottamuksellisen, asiallisen ja hyvän työsuhteen. Niin se todella paljon helpottaa asioiden hoitoa suuntaan ja toiseen. Informaatio kulkee, esimerkiksi sinun kauttasi menee viljelijöille mahdollottoman kätevästi monta viestiä, joiden kanssa joutuisimme tuskailemaan emmekä koskaan saisi perille niitä asioita. Ja tietysti tässä on muitakin tärkeitä yhteistyökumppaneita, mutta MTK:n on monesti viljelijöiden tavoittamisessa keskeinen ja yhteiset tapahtumat niin kyllä, ei ELY ole niin houkutteleva mutta siinä kun on mukana sidosryhmiä, MTK ja ProAgria, niin saadaan jo ihan erilainen joukko liikkeelle.

Vesa [00:19:13]: Ja tämän onkin ollut nyt menossa olevan ohjelmakauden aikana ilmeisesti yksi suurin loikka, mitä on tapahtunut. Että yhdessä tekemisen kulttuuri on siirtynyt minusta ihan uudelle tasolle. Se on ihan käytännössä sitä, mutta se koko tunnelma siinä. Esimerkiksi erilaisissa hankkeissa ja muissa, niin siellä on ProAgriaa ja Luonnovarakeskusta, ihan laidasta laitaan. Ja se tekee myös sen, että sinne tulee uusia erilaisia näkemyksiä, uusi ihmisiä ja se pitää myös motivaatiota yllä. Tietysti täytyy sanoa, että kun on oppinut jonkun kanssa, että on tiennyt, keneltä soittaa ja kysyä. Ja kun henkilö jää eläkkeelle ja tulee uusi henkilö. Niin aina miettii kumpikohan oppii kumman tavoille. Sitä täytyy hiukan, se olekaan enää mitenkä hän suhtautuu. Jokaisella on oma tapansa toimia.

Vesa [00:20:08]: Kyllä, se on näin kyllä. Tässä tulee taas se, että kaikki mitä tehdään niin lähtee ihmisestä.

Vesa [00:20:14]: Juuri se, että asia on mitä hoidetaan, ihmiset sitä hoitaa. Ja siksi sellainen kovin aggressiivinen lähestyminen. Jotkuthan vain ovat luonnostaan sellaisia, eikä sille mitään mahda. Mutta ei se välttämättä johda parhaaseen lopputulemaan, tai ainakin siinä joutuu aika pitkän ketunlenkin tekemään ennen kun se päätyisi.

Ilpo [00:20:37]: Tuo pitää hyvin paikkansa ja saattaa olla että se vielä täällä itä-suomalaisessa kulttuurissa pitää vielä paremmin paikkansa, kuin ehkä länsi-suomalaisessa. Se suoraan sanomisen perinne on hyväksyttävämpää, täällä en ole, ainakin opiskeluaikana parhaat kaverini olivat Etelä-Pohjanmaalta, niin minulle tuli ihan, se oli pieni asia ja kaveri Lehtisen Jukka, sanoi ei. Niin sanoin, että mistä se suuttui. Mutta ei se ymmärtänyt.

Vesa [00:21:09]: Se on ihan oikeasti. Miten esität asian. Se on sama kuin teet viranomaisena päätöksen. Toki te kirjoitatte sen. Mutta miten sen perustelet tai miten ihminen otetaan vastaan ja miten hänelle kerrotaan asia. Ja jos minäkin kaikki ne, silloin kun aloitin niin tuli ensimmäisiä puheluita. Tuntui hiukan, että jotkut kokeilevat. Oli hyvinkin hyökkäävä, ja äkkiähän sellaisen saa jos siihen lähdet samalla tavalla. Täytyi aina, kirjoitin oikeastaan huoneentaulu, kuinka kohdata ihminen jolla on paha oli jostain. Hän on pahoittanut mielensä. Niin täytyy jaksaa kuunnella, ja se ei välttämättä ole ensimmäinen asia mikä on päällimmäinen. Ja se lähtee purkautumaan. Ja siinä kävi niiden kohdalta, he jäivät soittelemaan, he soittivat muuten vain. Hän oli miettinyt tällaista ja mitä mieltä olet tästä.

Ilpo [00:22:04]: Tuosta vain, mitä sanoit ihmisten kohtaamisesta ja siitä, miten vastaat siihen, otat vastaan hiukan vaikeammankin asian. Ja ehkä hiukan äkäisestikin esitetyn. Sillä on paljon merkitystä. Mutta tässä meidän työssä, viranomaisena esimerkiksi yritysrahoituksessa. Todella paljon merkitsee se, miten otat vastaan. Ensimmäinen puhelu voi olla hyvin haparoiva, epävarma tai yhteydenotto. Jos olet aloitteleva toimija. Ja jos sen

ottaa sopivalla tavalla vastaan, niin se voi alkaa elämään ja siitä voi kehittyä jotain siitä asiasta. Se voi kestää kauankin, mutta sillä on minusta todella paljon merkitystä. Ja siitä on tullut hyvää palautettakin. Minusta siinä on menty kilometrejä eteenpäin vuosikymmenien saatossa. Ja se on toimintakulttuurikysymys. Sehän ei välttämättä aina ole yksilöstä kiinni, vaan kuinka sinulle se asia, kuinka se siellä järjestössä tai työpaikassa, viranomaisessa tuodaan. Miten ihmisiä kohdellaan ja mikä on tavoite meillä. Sillä tavalla voisi sanoa, että se on mennyt varmasti. Samat ihmiset jopa, kun maailma muuttuu, ja onhan se teilläkin ihan sama MTK:lla.

Vesa [00:23:32]: Mutta joku kuuntelijahan voi ajatella, että siellä ne toistensa paitoja pesee ja ovat samaa mieltä. Mutta kyllä olen nähnyt tässä maakunnassa maaseutuasioiden osalta ne jotka ovat alan toimijoita, niin yhteen suuntaan on menty ja se on tärkeä ja hyvä asia. Ja oikeastaan hyvin vähän on suurempia ristiriitoja oikein missään. Enempi ne on suuremmissa asioissa, elintarvikeketjuun liittyvissä ja muissa, jotka eivät liityt tähän puoleen lainkaan.

Ilpo [00:24:16]: Kyllähän, sinullahan voisi olla paineitakin. Kyllähän kuitenkin ELY-keskus joutuu tekemään viljelijöitä kohtaan ikäviä päätöksiä. Ja nähdään joskus aikamoisena mörkönäkin. Voisi olla, tulla jäsenkunnan kautta paineita, että sinun pitäisi olla aggressiivisemmin meitä vastaan, tai ELY keskusta vastaan. Ja ehkä toisinpäin paineet on paljon pienemmät. Paljon paremmin, uskoisin, että kaikki sujuu, asiat etenevät kuitenkin, kuten sinäkin sanoit, niitä viedään asioihin paneutuen eteenpäin. Vaikka ollaan ihan eri mieltäkin jostain. Asiakeskeisyydellä ne menevät eteenpäin.

Vesa [00:25:08]: Kaiken kaikkiaan elämässä, eihän kaikki mene aina kuten on ajatellut ja toiveiden mukaan. Tai jonkun kanssa voi olla jostain asiasta vahvastikin eri mieltä. Mutta eihän se saa olla esteenä, että tekee jossain muussa asiassa yhteistyötä. Se olisi aika epärealistista kuvitellakkaan, että aina menisi asiat aina kuten haluaa. Niin kyllä virkamiehelläkin, meillä kaikilla pitää olla yrittäjämäinen asenne.

Ilpo [00:25:47]: Kyllä.

Vesa [00:25:47]: Sitähän voi verrata siihen. Olet liukuhihnalla töissä. Joku, että mitä se yrittäjäjyys siihen liittyy. Se liukuhihna pysähtyy jostain syystä. Toinen on siinä tumput suorana, odottaa niin kauan että joko työaika loppuu tai joku tekee jotakin. Toinen on sellainen, alkaa heti, mikäs tässä on ja lähtee selvittämään, miksi tämä pysähtyi. Se on sama tuossa, jos se on epäröivä, se ei oikein teidä, onko soittanut oikeaan paikkaan, onko sillä mitään ideaa. Ja toinen ei ruoki sitä siinä, ja kysele ja rohkaise. Niin ei se, se voi jäädä siihen eikä koskaan siitä tuu mitään. Koska se toinen, jolla on yrittäjämäinen asenne teillä virkamiehenä, niin se kantaa sitä eteenpäin. Ja siitähän voi tulla vaikka mikä seuraava.

Ilpo [00:26:46]: Kyllä se näin on juuri. Minusta siinä on mentykin kilometrejä eteenpäin vuosikymmenten saatossa. Ja se on toimintakulttuurin kysymys, sehän ei välttämättä ole aina yksiköstä kiinni vaan kuinka sinulla se asia, kuinka se siellä järjestössä tai työpaikassa, viranomaisessa tuodaan. Miten ihmisiä kohdellaan ja mikä on tavoite meillä. Sillä tavalla voisi sanoa, että se on mennyt varmaan. Samat ihmiset jopa, kun maailma muuttuu ja onhan se teilläkin ihan sama MTK:kin.

Vesa [00:27:26]: Näinhän se on. Toki on paljon muutosta, että eihän me edes huomata. Se vain aikaa myöden tapahtuu. Toki Etelä-Savo on helppo maakunta, jos olemme rehellisiä. Verrattuna vaikka kollegaani Uudellamaalla, niin siellä se kaupungistuminen, väkeä on paljon ja siellä välissä on maatalous koko ajan puristuksissa ja maaseutu kaiken kaikkiaan. Toimintaympäristö on aivan erilainen. Tai että saat ääntäsi julki tai pääset esille missään mediassa, että jäsenet huomaavat sitä. Sehän on aivan erilaista kuin täällä. Aivan toisen tyyppinen.

Ilpo [00:28:06]: Täällä on sekin muutos tullut minusta maaseudussa, että täällä se on, se on maakunnassa tunnustettu todella keskeinen osa maakuntaan, tämä maaseutu, sen tuotteet. Ja kun ajattelee vaikka meidän maakuntaohjelmaa, niin sen kärjet on kuitenkin.

Vesa [00:28:22]: Maakunta tasolla se ehkä onkin, mutta taas kunnat ja kaupungit, niin onko niissä nähty samalla tavoin sitä. Onko se taajaman merkki hiukan samentanut näkymän siitä.

Ilpo [00:28:36]: Se varmasti, tuossa olen hiukan samaa mieltä. Siinäkin tuntuu, että ehkä aika pikku hiljaa tekee siinä työtään. Se henkinen muutos syntyy. Mikä on työssä parasta, mistä pidät viimeisenä kiinni.

Vesa [00:28:58]: Tämä työhän on siinä mielessä, olen aina sanonut, että jos olisi synkkyyteen taipuvainen luonne niin ei tällaiseen työhön kannata tulla. Eihän kukaan ota yhteyttä ja kerro, mitenkä kivaa on ja hyvin menee kaikki. Yleensä kun on yhteydenottoa, siinä on aina joku harmi ja murhe taustalla, ja pahan olon tunne. Ja kuten olen jollekin sanonut, ne oli hiukan, että anteeksi, eihän tämä nyt sinun syytäsi ole. Olin, että ei se mitään, mieluummin minut haukut kuin puolison kotona. Koska se on todennäköisesti vielä vähemmän syyllinen. Tai mistä minä tiedän. Mutta kuten sanoin äsken, niin ei sitä nuorempana kovasti, se ei tarttunut matkaan. Mutta kyllä sitä nyt vähän kerää reppuunsa. Ja se pitää pystyä johonkin purkamaan pois. Jos nyt pitää jotakin sanoa, niin onhan tämä äärimmäisen itsenäistä. Saa itsenäisesti tehdä työtä. Ja teillä on tietysti, teillä on kulunvalvonta ja kellokortit, tai mikskä, ei sitä saa nykyisin sanoa varmaan kellokortiksi. Se

on joku hienempi. Mutta aika tavalla itsenäisesti saa tehdä ja vapaasti tätä työtä. Luottamushenkilöt määrittelee raamit ja sanovat, että jos hiukan katsot. Mutta en ole kyllä saanut kovasti palautetta siitä luottamushenkilöiltä että olisi kovin karannut siitä. Se sopii luonteelleni. Ja kun olen oppinut vanhemmiltani työn teon kulttuurin ja tunnollisuuden, että tekee. Mutta toisaalta tunnollisuus on raskastakin. Varsinkin korona-aika on eri tyyppistä tekeminen, niin sitä pohtii, tekeekö oikeita töitä. Tekeekö tarpeeksi ja aina on hiukan riittämättömyyden olo.

Ilpo [00:30:56]: Minäkin, tässä ihan täytyy miettiä, mikä olisi parasta mistä ehdottomasti haluaisin pitää kiinni. Tietysti olen tehnyt koko ikäni melkein asiakaspalvelutyötä. Ja tässä työssä se on aika paljon vähemmässä roolissa kuin aikaisemmissa töissäni. Se on minusta ollut mukavaa ja olen pitänyt siitä. Mutta tässä työssä ihan parasta on se henki, mikä on meidän toiminnassa. Ja ihmisistä tuleva henki. Se varmasti ei aina välity meidän töitten vuoksi asiakaskuntaan, viljelijöihin ja yrittäjiin. Mutta todella reilun hyväntahtoinen henki. Tietenkin niissä puitteissa, mitkä lainsäädäntö sallii ja ikävät asiat hoidetaan. Mutta kyllä niissäkin aina se henki on se, että löydetään hyvä ratkaisu, oikea ratkaisu ja paras ratkaisu myös ihmisten kannalta. Sellainen henki on olemassa ja ne ihmiset, joiden kanssa teen töitä, heillä on kaikilla se. Se on varmasti, se on minulle tärkein asia. Ja ylipäätään työn tekemisessä hyvähenkisyys.

Vesa [00:32:22]: Teillä on varmasti, kuulostaa, että työyhteisö on hyvin toimiva. Meillähän se on todella pieni ja varsinkin kun olemme olleet etätöissä kaikki. Se on se, jota ehkä siinä kaipaa eniten. Mutta se tarina edunvalvontaan liittyen. Se on, olisiko se länsirannikolta, siellä on suuri metallialan yritys. Ja sinne oli menossa ammattiyhdistys kaveri ja hän jo matkalla pohti, että kun aina hän saa haukut siellä. Koskaan ei tee tarpeeksi ja ei teistä ole mihinkään. Ja hän mietti, mitä hän siellä sanoisi, että ne eivät olisi taas niin kriittisiä. Ja hän piti siellä jollekin ammattiosastolle esityksensä ja lopuksi sanoi, että heillä on sellainen tavoite seuraaviin neuvotteluihin, että ainoastaan keskiviikkoisin käydään tössä, tarvitsee käydä. Ja hän ajatteli, kaikki olivat ihan hiljaa, ei mitään, nythän tämä oli, nyt ei tule moitteita. Niin silloin kuului takarivistä, joka keskiviikkoko?

Juonto [00:33:33]: Maaseudun kehittämisestä olivat keskustelemassa ELY-keskuksen Ilpo Lehtinen ja MTK:n Vesa Kallio. Tämä oli jakso Etelä-Savon ELY-keskuksen tuottamasta Elynvoimaa podcast sarjasta.

[äänite päättyy]

[recording ends]